

SOSIALURIN

Útgevari:
FÖROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Blaðstj.:
Villi Sørensen.
Box 76.

PRENTSMÍÐJAN Á HEYGSBREVIT
TELF. 1820

Meint rakt.

Grein mín í Sosialinum nevnd „Millionsáttmálið fyrrí skeyti“, visir seg at hava kittað Dagblaðsins blaðstjórar í kjötið. — Tað sum teir serliga vísa seg at verða mest kittaðir av, er tað, at eg segði at landsstýrið ikki hevði havt tíð til at umhugsast nakran sildasölusáttmála, tí teir hava jú havt Føroya týðningar-miklasta mál fyri, nevnliga rúsdrekkaalógina. Dagblaðið, sum roynir at vera láturverja landsstýrisins er ikki fært fyrri at verja landsstýrið móti teimum ábreiðslum sum tað fær er sjálf andi vituligt — tí hvat skal tað hava til at verja tað við — uttan bert tómt vevjari. Tá tað so einki veit sær til mótværu, so loypir tað á Einar Waag tí hann skal hava søkt tingið um loyvi til at bryggja sterkt öl. — Tó veit Dagblaðið tað at sjálvt um sterkt öl ikki verður bryggjað í Klakksvík, so verður tað innflutt álikavæl — og hvat so við tí? Er Dagblaðið úti eftir at kóva alt tað sum er møguligt at framleiða í landinum, annað hvørt tað so er bryggjan av sterkum öli ella annað av feroyskum uppruna? — Ella ger blaðið hetta tí tað einki annað veit sær at triva í og ger hetta av persónpolitiskari orsök?

So spyr Dagblaðið, hvørji mál javnaðarmenn hava lagt fram á ting. Tað er so ógvuliga lætt at svara Dagblaðnum, ið einans er málgaungur fyrri ein flokk sum veruliga skuldi borið navn við hin uppskotsleysi flokkurin, og hví hann skuldi borið hetta navn, talar sjálvt navn við fyrri. Tað kann eisini vera vert at skoyta uppi til Dagblaðið, at tað fyriliggja eingi prógv um, hvussu ringt tað hevði verið at liva undir einum sosialiststýrdum samfelagið, men tað eru fullgóð prógv fyrri, hvussu ringt tað er at liva undir einum stýrslagi, har fólkafloksmenn hava sín lut í; og fólkíð vísti eisini sít missálit til henda flokk við seinasta val. Tað er tí ófatuliga, at Dagbl. skal koma sær at seta inn á aðrar flokkar á tingi, tá ein ússaligari flokkur ikki hevur átt og heldur ikki eigur sæti á tingi, og tí hevur hann kjósa sær líka sín aftrat sær — deyðamannaflokkinn — sambandsflokkinn.

Okkara grannalond eru prógv fyrri, hvørt tað er betur at liva undir einum sosialistiskum stýrslagi ella undir fólkaflokksins politisku brøðrum. — Tað sum Dagbl. er úti eftir, er ikki poli-

Skrev, satte og udgav selv bog.

Ny færøsk forfatter debuterer med en novellesamling, hvoraf halvdelen af oplaget blev solgt paa 14 dage

I »Social-Demokraten« stendur:

For et par uger siden sendte en ny færøsk forfatter, typograf Karbech Mouritsen sin første novellesamling ud på eget forlag i Thorshavn. Den er efter færøske forhold blevet en stor succes. Halvdelen af oplaget på 1500 er solgt på de første par uger.

En bog, der vil få sin plands blandt de bedste.

Karbech Mouritsen driver nu et lille bogtrykkeri i Thorshavn. Og for nogle uger siden foretog bogen færdig under titlen „7 søgur“ — hvilket vel kan oversættes til 7 historier eller noveller. Bogen fik en overordentlig smuk modtagelse i alle færøske blade. Sledes skrev forfatteren Hans Dalsgaard i en anmeldelse: „Det er en bog, der vil få plads mellem de bedste.“

Skrevet for børn, men voksne læser den gerne.

Under en samtale forleden med Karbech Mouritsen spurgte vi ham, hvorledes han turde løbe den risiko, det dog altid er at udgive en bog for egen regning.

— For det første kunne jeg gøre en stor del af arbejdet selv, svarede Karbech Mouritsen, så tabet — hvis bogen ikke kunne gå — ville jo være begrænset. For det andet havde jeg stoffet til bogen liggende. De 7 noveller er udvalgt af en del, jeg har skrevet i årenes løb, men som jeg aldrig før havde tænkt mig at ville udgive.

— Det færøske folk er kendt ikke alene som et meget læsende folk, men også som et folk med mange skribenter. Føler De det også således?

— Det er vist rigtigt nok. Der er mange, der forsøger at skrive, men de fleste nøjes med en enkelt eller nogle få historier i aviser og først og fremmest i tidsskrifter, handlede om noget, de har fået fortalt fra ældre tider.

— Handler Deres noveller også herom?

— Mine historier er i virkeligheden skrevet for børn, men det viser sig, at voksne lige så gerne læser dem. Nogle af dem har deres emne fra den tid, da jeg selv var barn, og de fleste foregår i færøske småbygger, men der er også en historie fra Grønland, og bogens sidste historie begynder i Polen og ender på Færøerne — det er en skildring af et flygtningebarns tragedie.

— Der er ingen slutning på beretningen — den vil tiden skrive.

tikkur, men roynir at driva per sönpolitikk, sum nú í hesum føri roynir at skjóta eftir Einar Waag — so veikt er tað í kongunum. Tað var tann tíð tá ið Dagblaðið svertaði Kr. Djurhuus fyrri at vera svartari enn tað svartasta svarta, men aftaná tað verið við til at seta sama mann í landsins hægsta álitisess — so lítið høpi er í Dagblaðsins skrivning.

D. J. Sørensen.

Et tungt tag at udgive bøger på færøsk sprog.

— De skrev historierne for børn — men voksne læser dem lige så gerne. Har De haft H. C. Andersen som forbillede?

— Nej, slet ikke. En enkelt af novellerne er ganske vist formet som et eventyr, men de fleste af dem er realistiske. I hvert fald skrev »Din smæktinge«, at bogen strejfer det færøske hverdagsliv.

— Hvor stort et oplag plejer færøske bøger at komme i?

— Som regel i 600—800 eksemplarer, men man må jo også huske på, at den samlede færøske befolkning kun er på 30.000. Når jeg trykte et oplag på 1500, var det, fordi jeg tænkte: Bliver bogen ikke solgt nu, så kan den ligge, og måske kan den så sælges i løbet af nogle år.

— Vil De fortsætte forfattervirksomheden?

— Jeg vil næppe holde helt op med at skrive — jeg kan ikke lade være. Men at kalde mit skriverseri for forfattervirksomhed er vist for meget.

— Der bliver altså ikke tale om nogen roman?

— Det har jeg slet ikke tænkt på, så det bliver der vel næppe. Jeg synes selv, at novelleformen er den bedste, og det kan jo godt være, at der kommer en ny samling inden så længe. Jeg har forøvrigt liggende endnu nogle ting — bl. a. noget, jeg har skrevet under mine hospitalsophold i Danmark.

Kjærbøl

rådharri fyrri Grønland

Týsdagin boðaði H. C. Hansen, forsætisráðharri, frá broytingum í stjórn síni. Innanríkis- og búmálaráðið er farið í tvey. Carl Petersen, ið áður hevur verið samferðslumálaráðharri, er vordin innanríkisráðharri. Nýggjur samferðslumálaráðharri er vordin Kaj Lindberg, ein av skrivarunum í De samv. Fagforbund. Búamálaráðharri er Johs. Kjærbøl, ið eisini er vordin ráðharri fyrri Grønland. Hesar broytingar hava annars onga ávirkan á politikkin hjá teirri sosialistisku arbeiðarastjórnini.

Keypið

LITFAGRA-MÁLING

tá fáa tygum eina góða vøru, og pengarnir verða í landinum.

TELEFON: 1834
(heima: 2003).

Alt fyrri teir stóru

Teir, ið keypa skip kunnu einans læna 80 pst. av skipavirðinum, 20 pst. mugu teir útvega sjálvir. Tann, ið keypir trolara fyrri 4 milj. kr. skal sjálvur útvega 800.000 kr., og tann, ið keypir nýmótans skonnast fyrri 1 milj. kr., skal útvega 200.000 kr. sjálvur. Hetta kunnu einans stórmenn t. d. Kjölbro) gera — ikki ein fiskimaður ella fiskimannasamtóka. Sostatt er realkreditstovnurin einans til nyttu fyrri teir ovurriku, somuleiðis studingurin frá lögtinginum — 15 pst. av keypsprisinum — og vert er at minnast til, at hetta er peningur, ið allir landsins skattaborgarar mugu gjalda — eisini tey allra fátækastu.

Aftrat hesum verða stórreiðararnir — sambært avskrivingsarreglurnar — at sleppa heilt skattafríir. Men eitt vita vit: onkustaðni skal skatturin til hitt ovurdýra landshúsarhaldið koma frá. Tá ið teir stóru sleppa skattafríir, mugu hini, fiskimenn, arbeiðarar, starvsfólk, ellisrentunjótarar o. o. gjalda so mikið meira.

Samfelag okkara er ikki fyrri fólkíð, men einans fyrri nakrar einstakar stórmenn, sum í kraft av tí sambandska-fólkaflokkska afturhaldsstýrinum, vera stuðaðir av tjóðveldisflokkinum, skatta og valta við landsins peningi, sum teimum lystir.

Útlitið er ikki ljóst, men einasti vegur burtur úr hesum kapitalistiska ófórinum er fylking um sosialistiska arbeiðaraflokkinn, ið einsamallur berjist móti hesum himmalrópandi órettvísinum.

Sjónleikur í 50 ár.

Klakksvík.

Komandi ár verður Klakksvíkar sjónleikarfelag 50 ár. Felagið varð stovnað í 1906 og fyrsti sjónleikur spældur sama ár. Síðan tá hevur felagið framført 44 sjónleikir — heldur lítið, men frálík tíðarskeið upp í millum.

Fyrsti sjónleikur, ið felagið framfórði, var Jákup á Møn, eftir Simun av Skarði. Tey leikandi vóru: Karin Biskupstøð (seinri Kjölbro), Elsa Hammer, Ingeborg Lützen, Malena Sofia Olsen, Hantina Olsen, Urbanus Fr. Joensen, J. Fr. Joensen (nú Kjölbro), Petur Samuelsen og Dánjal J. Mikkelsen.

NORÐANFYRI hevur turkurin verið óvanliga nógvur. Hetta hevur ávirkað grøðina, og grøðin aftur seyðin. Í einstokum hagamortum í Norðoyum rokna menn tí við, at valla lamb-verður at koma til 30 pund í heyst.

SEINASTA LEYGARDAG rakti Lørvíksbáturin Sökin við grind 10 fjórðingar úr Borðoyarnesi, men ikki eydnaðist at reka hana til lands.